

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/nauka-i-edukacja/badania-historyczne/konferencje/26777,Konferencja-Obchody-Milenium-Chrztu-Polski-i-wystawa-1966-Milenium-kontra-1000-l.html>
02.03.2026, 19:12

Strona znajduje się w archiwum.

Konferencja „Obchody Milenium Chrztu Polski” i wystawa „1966 – Milenium kontra 1000-lecie” – Gniezno (25 kwietnia), Poznań (26 kwietnia 2006 r.)

25.04.2006

W dniach 25 i 26 kwietnia 2006 r. w Gnieźnie (pierwszego dnia) i w Poznaniu (drugiego dnia) miała miejsce konferencja naukowa „Obchody Milenium Chrztu Polski”.

Wzięli w niej udział przedstawiciele środowisk naukowych, zarówno duchownych, jak i świeckich, m.in. Metropolita Gnieźnieński ks. abp. Henryk Muszyński, reprezentanci archiwów państwowych oraz Instytutu Pamięci Narodowej.

Kolejni prelegenci, nierzadko w zajmujący sposób, przedstawiali szczegółowo plany i sposoby realizacji kościelnych uroczystości milenijnych, a także państwowej „kontrofensywy” na te wydarzenia. Przytaczali fakty znane wcześniej głównie osobom zainteresowanym tą problematyką i zestawiali ze sobą hegemonię komunistycznego państwa i duchowe przywództwo Kościoła nad narodem polskim, podkreślając wyraźnie przewagę tego ostatniego.

Referaty wygłoszone w Gnieźnie i Poznaniu zostaną opublikowane w serii materiałów pokonferencyjnych IPN.

Podczas konferencji wygłoszone zostały następujące referaty:

- Założenia i realizacja Wielkiej Nowenny – dr Jan Miłosz (OBEP Poznań)

- Służba Bezpieczeństwa wobec orędzia biskupów polskich – Sławomir Stępień (OBEP Warszawa)

- Reakcje władzy i Kościoła na orędzie biskupów – dr hab. Stanisław Jankowiak (OBEP Poznań)

- Słowo biskupów polskich do biskupów niemieckich – przebaczymy i prosimy o przebaczenie z perspektywy czterdziestu lat współpracy kościołów – ks. abp. Henryk Muszyński, Metropolita Gnieźnieński

- Walka propagandowa dotycząca orędzia biskupów i Milenium w prasie polskiej – Tomasz Rochatka (OBEP Poznań)

- Kościelna koncepcja obchodów Milenium – dr hab. Jan Żaryn (BEP IPN)

- Państwowo-partyjna koncepcja obchodów „Tysiąclecia Państwa Polskiego” – dr Tadeusz Krawczak (Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych)

- ks. kardynał Stefan Wyszyński i towarzysz Władysław Gomułka – dwa patriotyzmy, dwa spojrzenia na Polskę – prof. dr hab. Jerzy Eisler (IPN Oddział w Warszawie)

- Kościoły Chrześcijańskie w Polsce wobec obchodów milenijnych – dr Konrad Białecki (OBEP Poznań)

- Przebieg państwowych obchodów 1000-lecia Państwa Polskiego w Wielkopolsce – Filip Leśniak (OBEP Poznań)

- Przebieg kościelnych obchodów Milenium w archidiecezji poznańskiej – ks. prof. dr hab. Marian Fąka (Kuria Metropolitalna w Poznaniu)

- Obchody milenijne w województwie katowickim – dr Andrzej Sznajder (OBEP Katowice)

- Dokumenty dotyczące Milenium w archiwach IPN – Rafał Reczek (OBUiAD Poznań)

- Dokumenty dotyczące Milenium w archiwach państwowych – dr hab. Krzysztof Strykowski (Archiwum Państwowe w Poznaniu)

Uczestnicy konferencji mieli ponadto możliwość obejrzenia archiwalnych filmów dokumentujących kościelne obchody Milenium Chrztu Polski, a także wyreżyserowane przez funkcjonariuszy państwowych imprezy z okazji Tysiąclecia Państwa Polskiego.

Pierwszego dnia konferencji w gnieźnieńskiej Katedrze na Wzgórzu Lecha ks. abp. Henryk Muszyński oraz Zastępca Prezesa IPN prof. Witold Kulesza dokonali uroczystego otwarcia wystawy „1966 – Milenium kontra 1000-lecie. Obchody Milenium Chrztu Polski i Tysiąclecia Państwa Polskiego”.

Wystawa koncentruje się na przedstawieniu realizowanego przez Kościół w latach 1956-1966 programu uroczystych obchodów 1000. rocznicy przyjęcia przez Polskę chrześcijaństwa i zestawia go z zaplanowanym przez władze partyjne i państwowe na lata 1960-1966 programem obchodów tysiąclecia polskiej państwowości. Autorzy wystawy przy pomocy fotografii i merytorycznego komentarza przybliżają widzom podstawowe problemy, jakie komunistyczna władza sprawiała organizatorom i uczestnikom religijnych uroczystości, a także wysiłki, jakie podejmowała, by przyćmić wszelkie inicjatywy kościelne w tamtym okresie. Szczególnie poruszającym elementem wystawy są fragmenty „Zapisków milenijnych” kardynała Wyszyńskiego, które stanowią smutne memento konfliktu katolickiej duchowości i zasad komunistycznej walki o „rząd dusz”.

Wystawę w Katedrze Gnieźnieńskiej można oglądać codziennie do 28 maja br. Serdecznie zapraszamy

Kolejnymi miejscami prezentacji wystawy będą Katedra Poznańska, Muzeum Archidiecezjalne we

Wrocławiu, Gorzów i Szczecin.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Poznań

